

3. Палій О. Навіщо Україні НАТО? / О. Палій. – К.: Дніпро, 2006. – 144 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ippo.edu.te.ua/files/gromad_osvita/euro_integracia/euroatlant_integr_ukr/06_navischo.pdf

УДК 342.922 (043.2)

Розум І. О., старший викладач,
Ткаченко А. К., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ

На сьогодні в Україні, як і у всьому світі, найвищою цінністю визначено забезпечення прав та свобод людини і громадянина. Особливу увагу при цьому приділено неповнолітнім, які є однією з найнезахищеніших верств населення, що обумовлює необхідність створення особливих умов для забезпечення та реалізації їхніх прав. Однак проблема правопорушень, котрі вчиняються неповнолітніми, є і залишається однією з актуальних проблем українського суспільства, що потребує нагальної розробки і вирішення.

В сучасній теорії адміністративного права існують різні наукові позиції вчених щодо визначення поняття адміністративної відповідальності, але більшість науковців схиляється до думки про те, що адміністративна відповідальність, як один з видів юридичної відповідальності, полягає у застосуванні до осіб, які вчинили адміністративні проступки, адміністративних стягнень, які тягнуть для цих осіб обтяжливі наслідки майнового, морального, особистісного чи іншого характеру і накладаються уповноваженими на те органами чи посадовими особами на підставах і в порядку, встановлених нормами адміністративного права [1, с. 6; 2, с. 333].

Оскільки неповнолітні є спеціальним суб'єктом такої відповідальності, то існує цілий ряд особливостей, притаманних процедурі притягнення їх до адміністративної відповідальності. Своєрідність, передусім, полягає у тому хронологічному віці, який обумовлює психічний та фізіологічний розвиток особистості, набуття нею певних знань, навичок та вмінь, що дає змогу усвідомлювати суспільну небезпечність своїх дій та керувати ними.

У Кодексі України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) відсутнє визначення поняття «неповнолітні», але статтею 13 передбачено відповідальність неповнолітніх, до яких відносять осіб віком від 16 до 18 років [4, с. 11]. Водночас частиною 3 статті 184 КУпАП передбачено

можливість притягнення до адміністративної відповідальності батьків або осіб, які їх замінюють у випадку вчинення неповнолітніми віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років правопорушення, відповідальність за яке передбачено цим Кодексом [4, с. 145]. Це за своїм змістом не є адміністративною відповідальністю неповнолітніх, а відповідальністю батьків або осіб, що їх замінюють, за дії неповнолітніх. Однак, слід зауважити, що притягнення вказаних суб'єктів до адміністративної відповідальності справляє непрямий виховний вплив на неповнолітніх та вказує батькам або особам, що їх замінюють, на прогалину у вихованні, за допомогою чого здійснюється профілактика вчинення правопорушень, у тому числі повторних.

На наш погляд, у сучасному суспільстві даний підхід є не зовсім ефективним і веде до безкарності. Як от, наприклад, у випадку незаконного виробництва, придбання, зберігання, перевезення, пересилання наркотичних засобів або психотропних речовин без мети збуту в невеликих розмірах особами, що не досягли 16 річного віку. Адже все частіше учасниками таких проступків сьогодні стають саме вони і, розуміючи свою безкарність, продовжують вчиняти такі протиправні дії повторно.

Особливість адміністративної відповідальності неповнолітніх полягає в тому, що за вчинені ними правопорушення може бути застосоване обмежене коло адміністративних стягнень. Це пов'язано насамперед із фізичним і психічним станом неповнолітнього та формуванням і розвитком його особистості. З огляду на ці та інші обставини, крім цього, за вчинення адміністративних правопорушень до неповнолітніх можуть бути застосовані заходи впливу, передбачені статтею 24-1 КУпАП. У даному аспекті зауважимо, що істотним недоліком, на нашу думку, є відсутність у КУпАП процесуально закріпленої процедури провадження по виконанню постанов про застосування вищевказаних заходів впливу до неповнолітніх.

Підтримуючи позицію О.В. Горбач [5, с. 159], акцентуємо увагу й на тому, що для нормального функціонування системи правосуддя у справах про притягнення неповнолітніх до адміністративної відповідальності вона має включати в себе: врахування вікових особливостей неповнолітнього; юридичні гарантії захисту прав і законних інтересів неповнолітніх; повноту індивідуального соціально-психологічного дослідження особистості неповнолітнього; вибір індивідуального заходу впливу та його виконання [5, с. 159]. При цьому, з метою виконання принципу індивідуалізації адміністративного покарання та з урахуванням вікових особливостей неповнолітніх порядок притягнення їх до адміністративної відповідальності

потребує детального законодавчого закріплення шляхом введення до КУпАП окремого розділу «Провадження у справах про адміністративні правопорушення, що вчинені неповнолітніми».

Література

1. Адміністративна відповідальність в Україні: навч. посіб. / [за заг. ред. А. Т. Комзюка]. – 2-ге вид., виправл. і доп. – Х.: Ун-т внутр. справ, 2012. – 103 с.
2. Курс Адміністративного права України: навч. посіб. / за заг. ред. авторського колективу В. К. Колпаков, О. В. Кузьменко, І. Д. Пастух. – 2-ге вид. – К.: Юрінком Інтер. – 2013. – 869 с.
3. Конвенція про права дитини 1989 року: збірник міжнародних документів та нормативно-правових актів України з питань соціально-правового захисту дітей. – К.: Логос, 2013. – Ч. 1. – С. 42-63.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: чинне законодавство зі змінами та доповн. станом на 2 січн. 2014 року (офіц. текст). – К: Паливода А. В., 2014. – 284 с.
5. Горбач О. В. Адміністративна відповідальність неповнолітніх, батьків, або осіб, які їх замінюють. / О. В. Горбач. – К., 2013. – 215 с.

УДК 34.342.518:341 (043.2)

Устинова І. П., к.ю.н.,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ПОЛІТИКО-ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ ІНТЕГРАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що Україна стала на шлях вступу до Європейського союзу. Метою дослідження є наведення достатніх аргументів для висловлення погляду автора на вирішення даної політичної та юридичної дилеми.

Щодо інтеграції України до Європейського Союзу, користуючись досвідом країн Центральної Європи і Балтії, є позитивні складові. По-перше, територіально Україна знаходиться поряд з зоною ЄС, тому історично так склалося, що в європейських країнах закладені схожі підвалини ментальності, історії, цінностей, тому Україна повністю асимілюється з країнами-членами ЄС. Можна припустити, що відносини України з країнами Європи будуть засновані на паритетних засадах, та забезпечені взаємною повагою, продуктивною співпрацею та взаєморозумінням.

По-друге, до законодавства України будуть імплементовані норми права Європейського Союзу, які засновані на пріоритетності інтересів людини і